

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
(ISCED 1)**

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Hodinová dotácia pre jednotlivé ročníky:

Vzdelávacia oblasť		<i>Človek a svet práce</i>			
Názov predmetu		Pracovné vyučovanie			
Názov ŠkVP		---			
Ročník		<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>
Časový rozsah výučby	Povinná časť	---	---	1	1
	Voliteľné hodiny	---	---	---	---

Vzdelávacia oblasť			Človek a svet práce
Názov predmetu			Pracovné vyučovanie
Názov ŠkVP			---
Časový rozsah výučby	Povinná časť	1	1 hodina týždenne; 33 hodín ročne
	Voliteľné hodiny	-	
Ročník			3. ročník
Škola			Základná škola s materskou školou Senohrad
Stupeň			ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Forma štúdia			denná
Vyučovacia jazyk			slovenský
Poznámky			Platný od školského roku 2023/2024

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávacie obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Ciele predmetu

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,

- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebvzdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na vekuprimeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaniu a ošetrovaní základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeniu sa pracovať v tíme
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebvzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov

Hodnotenie:

- klasifikáciou v zmysle MP č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Obsah vzdelávania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma	Finančná gramotnosť
Človek a práca	<p>Povolania</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</p>	<p>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie</p> <p>BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok</p> <p>výrobné zariadenie, stavba</p>	<p>zdôvodniť význam práce pre človeka,</p> <p>vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie,</p> <p>informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú,</p> <p>uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka,</p> <p>diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii</p>	<p>OZO- bezpečné používanie pomôcok</p> <p>TPPZ –vážiť si vlastnú prácu a prácu iných</p> <p>REV – spoznať remeslá regiónu</p>	<p>T3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca ČK2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti Pojmy: povolania, zamestnanie, záujmy, zamestnávateľ, zamestnanec</p>
Tvorivé využitie technických materiálov	<p>Odpadový materiál</p> <p>Papier a kartón</p> <p>Textil</p>	<p>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokús sa rozložiťnosť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod.</p>	<p>zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu,</p> <p>zdôvodniť využitie odpadových materiálov,</p> <p>vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti,</p> <p>uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu,</p> <p>preskúmať vlastnosti odpadových materiálov,</p> <p>preskúmať vlastnosti papiera,</p> <p>zhodnotiť využitie papiera v praxi,</p> <p>zhotoviť výrobok z papiera a kartónu,</p> <p>šiť základné stehy,</p> <p>preskúmať vlastnosti textilných materiálov,</p> <p>zhotoviť výrobok z textilu.</p>	<p>OZO- bezpečné používanie pomôcok</p> <p>TPPZ –vážiť si vlastnú prácu a prácu iných</p> <p>ENV- šetrenie pracovného materiálu; nevytvárame zbytočný odpad</p>	

<p>Základy konštruovania a</p>	<p>Technika v doprave</p> <p>Doprava a dopravné prostriedky</p> <p>Konštrukcia bicykla</p>	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave</p> <p>výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla</p> <p>bezpečná mobilita</p> <p>výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>	<p>zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení,</p> <p>vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení,</p> <p>diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe,</p> <p>určiť základné časti bicykla,</p> <p>urobiť elementárnu údržbu bicykla.</p>	<p>OSR- uvedomelé používanie technických prostriedkov</p> <p>DOV- bezpečná jazda, bezpečná cestná premávka – cyklista; chodec</p>	
<p>Stravovanie a príprava pokrmov</p>	<p>Kuchyňa</p> <p>Nákup potravín</p> <p>Skladovanie potravín</p> <p>Jednoduché pokrmy</p> <p>Stolovanie</p>	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam</p> <p>základné bezpečnostné a hygienické pravidlá</p> <p>nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa</p> <p>skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín)</p> <p>jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.)</p> <p>stolovanie, pravidlá stolovania</p>	<p>zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov,</p> <p>vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov,</p> <p>prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi,</p> <p>vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni,</p> <p>simulovať nákup potravín,</p> <p>odhadnúť cenu plánovaného nákupu,</p> <p>zdôvodniť význam správneho skladovania potravín,</p> <p>vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín,</p> <p>pripraviť jednoduchý pokrm,</p> <p>prezentovať zásady správneho stolovania,</p> <p>upraviť stôl pred stolovaním.</p>	<p>OZO –udržať poriadok pri práci</p>	<p>T2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí</p> <p>ČK1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.</p> <p>Pojmy: zodpovednosť</p> <p>ČK6: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.</p> <p>Pojmy: spotrebiteľ, reklamácia</p>

Ľudové tradície a remeslá	Spoznávanie Ľudových remesiel a tradícií Remeslá v našom regióne	Ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné	opísať tradície a remeslá v regiónoch, vymenovať regionálne ľudové remeslá, zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami.	REV – ľudové umenie je naše dedičstvo REV – spoznať remeslá regiónu	
----------------------------------	---	--	--	--	--

Začlenenie prierezových tém vo vzťahu k pracovnému vyučovaniu

- environmentálna výchova**

- pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k prírode, šetrenie energiou;
bude realizovaná v téme Starostlivosť o životné prostredie

- osobnostný a sociálny rozvoj**

- prezentovať praktické manuálne zručnosti, schopnosť spolupracovať, hodnotiť výsledky svojej práce – sebahodnotenie; *bude realizovaná vo všetkých témach*

- tvorba projektu a prezentačné zručnosti**

– prezentovať svoju prácu pred spolužiakmi po dokončení výrobku, na výstave pri prezentáciách triedy, *bude realizovaná vo všetkých témach*

- ochrana života človeka a zdravia**

- predviesť správnu manipuláciu s nástrojmi, pochopiť význam BOZ; *bude realizovaná vo všetkých témach*

- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**

- pestovať cit ku krásam svojho regiónu, prírody, ľudového umenia a kultúrneho dedičstva;
bude realizovaná v téme Ľudové tradície a remeslá

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie predmetu sa bude riadiť platnou legislatívou a vnútornými usmerneniami školy. Žiaci z predmetu budú klasifikovaní. Hodnotiť sa budú práce žiakov, ktoré budú výsledkom naplnenia cieľa hodiny, postoje k plneniu úloh, aktivita a práca žiakov na hodinách.

Hodnotenie:

- Priebežné – ústne a slovné hodnotenie
- Záverečné – slovné hodnotenie - záverečné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení **5 stupňami klasifikácie**, podľa aktuálnych Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiaka (výborný, chváľitebný, dobrý, dostatočný, nedostatočný).

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia	Poznámky
výborný	Žiak - aktívne sa zapája do aktivít počas vyučovacej hodiny - dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spoluprácu, individualitu) - Ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti podľa požiadaviek v danom ročníku a vie ich samostatne predviesť na základe pokynov, zadania, ukážky učiteľa - Preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií; - dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, - preukazuje vedomosti z daných tém a činností primerané edukačným úlohám - dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
chváľitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý	
dobrý	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu	

	iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.	
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity, neguje vyučovací proces, odmieta pracovať na zadaných úlohách	Tento stupeň sa nepoužíva v celkovom hodnotení, skôr v čiastkovom, aj to v prípadoch ako je napríklad zámerné negovanie vyučovacieho procesu, hrubé porušovanie vnútorného poriadku školy.